

Resolusjon fra generalforsamlingen i Helsesykepleierne NSF 17.september 2025.

Til

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten som universell og tilgjengelig tjeneste er i krise.

I hilsen til Helsesykepleierne NSF sitt 70- årsjubileum sier helseministeren:

«Helsesykepleiernes største styrke er deres nærhet til folk og til lokalsamfunn. Deres tilstedeværelse på skoler, i bydeler og i kommuner senker terskelen for å oppsøke hjelp når man trenger det. Det gjelder særlig for barn, som har helsestasjons- og skolehelsetjenesten som sin aller viktigste tjeneste». Vi er helt enige, men barn og unge trenger mer enn en hyggelig hilsen!

Nærheten og tilgjengeligheten som både regjeringen og vi ønsker å tilby barn, unge og familier er sterkt truet grunnet dårlig økonomi. Det er kommuner der ingen nyfødte får hjemmebesøk, konsultasjoner på helsestasjonen kuttes helt ut eller slås sammen slik at antall treffpunkt reduseres. Skolehelsetjenesten i grunnskoler reduseres og legges ned i videregående skoler. I tider med ressursknapphet settes deltjenester opp mot hverandre. Eksempelvis helsestasjon opp mot skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom (HFU). Dette forringer tjenestetilbudet og ødelegger tilliten til tjenesten.

Mange barn og unge oppgir å ha god livskvalitet. Samfunnet opplever allikevel store utfordringer med økt sosial ulikhet, ungdomskriminalitet, psykisk uhelse, adferdsvansker, bekymringsfullt skolefravær, overvekt, økende aborttall og seksuelt overførbare sykdommer blant unge - for å nevne noe. Når vi ikke lenger har kapasitet til å arbeide helsefremmende og forebyggende slik myndighetene forventer, står barn og unge i fare for å miste et sentralt sikkerhetsnett. Det gjør det vanskelig å avdekke utfordringer tidlig og rammer særlig de mest sårbare. Denne utviklingen er i strid med intensjonene i lowerk og nasjonale retningslinjer og det er økonomisk og menneskelig kostbart. Forskjeller som oppstår tidlig i barndommen, forsterkes senere i livet, og tiltak har mindre effekt jo senere de settes inn.

Kommunene og bydelene bruker midler som regjeringen har forutsatt skal gå til styrking av tjenesten til helt andre formål. Tilskuddsmidler gir ikke tilstrekkelig forutsigbarhet eller kontinuitet i tjenesten og bidrar ikke til å beholde fagpersoner over tid. Stillinger blir holdt ubesatte og det ansettes ofte sykepleiere eller andre uten spesialkompetanse i helsesykepleierstillinger. Disse utfordringene må løses på andre måter enn å erstatte helsesykepleiere med ikke-lovpålagte profesjoner.

På jubileumskonferansen i mai pekte forsknings- og høyere utdanningsministeren på at «studieplasser i helsesykepleie gradvis øker, at mangelen på praksisplasser er en stor utfordring og at det er universitetene og høyskolene som har ansvaret for å dimensjonere sine utdanningstilbud». Et stort flertall av dagens helsesykepleierstudenter tar nå fullverdig master. Det er viktig både for tjenesteutviklingen og for å rekruttere undervisningspersonell. Antall studieplasser er imidlertid for lavt og det er utfordringer knyttet til praksisstudier. Nesten hver 3. helsesykepleier er i dag 55 år eller eldre. Flere statsforvaltere rapporterer om store utfordringer med å rekruttere helsesykepleiere til kommunene. Med andre ord står vi overfor store rekrutteringsutfordringer i årene framover. Løsningen er ikke å åpne for profesjonsnøytralitet i tjenesten.

Taket er nådd. Vi står midt i en stille krise: Vi vet hva som skal til, men vi gis ikke rammer til å utføre arbeidet. Det hjelper ikke at tjenesten bejubles i sentrale styringsdokumenter når den ikke får virkemidlene som trengs. Hvis tjenesten fortsatt skal være en tjeneste for alle barn, unge og familier – uavhengig av bakgrunn, sosial status og bosted – må det tas grep og de må tas nå. Vår oppfordring til regjeringen er derfor:

- Øremerk og øk midlene til tjenesten som i dag gis som rammetilskudd.
- Gi kommunene klare føringer på å prioritere lovpålagte oppgaver og profesjoner slik at tjenesten blir bærekraftig.
- Styrk utdanningenes rammebetingelser for å kunne utdanne flere helsesykepleiere og lovfest kommunenes plikt til å ta imot og veilede studenter.

[Marmot-rapporten for Norge, «Sosial ulikhet i helse i Norge2, 2023](#)

